

Skillingsviser

Skillingsviserne havde deres blomstringstid fra det 16. århundrede til begyndelsen af det 20. århundrede.

Et europæisk fænomen, der i Danmark kulminerede sidst i 1800 tallet, hvor forfatteren og forlæggeren Julius Strandberg skrev og udgav dem i tusindvis.

Viserne var først kendt som gadeviser, flyvebladviser og markedsviser, indtil de i 1795 fik betegnelsen skillingsviser, da én vise dengang kostede én skilling.

De var tidens sladderpresse, og blev på landet solgt af omreisende kolportører, handelsmænd og bissekræmmere, mens de i byerne blev solgt af børn og af de såkaldte *viseskællinger*, der gik rundt på gader og stræder og enten sang eller opråbte viserne for at tiltrække kunderne.

Mange af forfatterne var tidens ukendte lejlighedsdigtere, mens der blandt de mere kendte ses navne som H.C. Andersen, Erik Bøgh, B.S. Ingemann, Carl Ploug, Adolph von der Recke og ikke mindst Julius Strandberg.

Dengang havde man ikke radio og andre musikkilder i hjemmene, så skillingsviserne bidrog derfor dels til at sprede aktuelle nyheder og samtidig give en mulighed for fællessang i hjemmet.

Skillingsviserne handlede om hvad som helst. Det kunne være gængse folkeviser, kærlighedsviser eller drikkeviser, men blev især i Strandbergs æra en digterisk beskrivelse af tidens tildragelser, tragedier, ulykker og nationale begivenheder.

Det er således ikke indholdet, der definerer skillingsvisen, men selve mediet, skillingstrykket.

Vi hører om viserne, deres baggrund, deres forfattere og især om Julius Strandberg, der gennem sit viseværksted og (stadigt eksisterende) forlag gjorde sig til millionær på sine skillingsviser.

Vi synger stadig masser af viserne den dag i dag, og får undervejs rig lejlighed til at få dem genopfrisket, og ikke mindst synge med på sange som *Dansens magt*, *Oh Susanne*, *Alperosen*, *På Samsø var en pige*, *Stakkels Hanne*, *Tordenskjold*, *En svensk konstabel fra Sverrig*, *Pjaltensborgs brand*, *Den sømand han må lide og mange flere*.

Bjarne Lisby medbringer eget lydanlæg og optræder i 1 eller 2 afdelinger.